

ARHIVELE
STATULUI

7483 Județ

IA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

FILIALA ARHIVELOR STATULUI Județul IALOMIȚA

11
7483

DIRECȚIA GENERALĂ A ARHIVELOR STATULUI
DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

FILIALA
ARHIVELE STATULUI
Judetul IALOMIȚA

61.514/1983

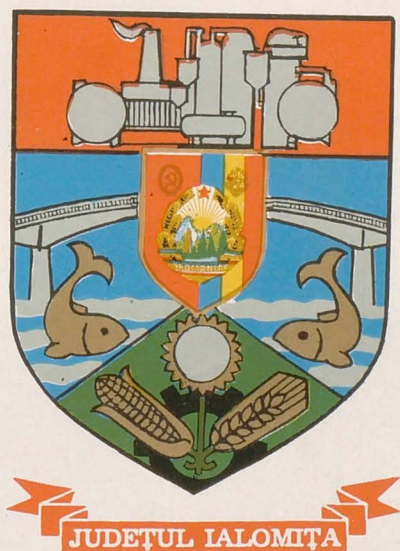

BUCUREȘTI — 1982

Lucrarea a fost avizată de Comisia științifică pentru probleme arhivistice în ședința din 3 august 1982.

Lucrarea a fost întocmită de : MIHAI COTENESCU

<https://biblioteca-digitala.ro> / <http://arhivelenationale.ro>

Vatră de cultură românească, actualul teritoriu al județului Ialomița a străbătut toate etapele dezvoltării istorice ale poporului nostru.

Izvoarele arheologice atestă existența comunităților omenești stabile pe malurile Dunării, Borcei și Ialomiței încă din epoca neolitică. Săpăturile arheologice au evidențiat existența așezărilor neolitice la Crăsani, Amara, Bordușani, Fetești, Bora etc. evidențiind prezența unei culturi materiale încadrate în aria civilizațiilor specifice spațiului carpato-danubiano-pontic. Aceste descoperiri se încadrează în cultura materială de tip Boian și Gumelnița.

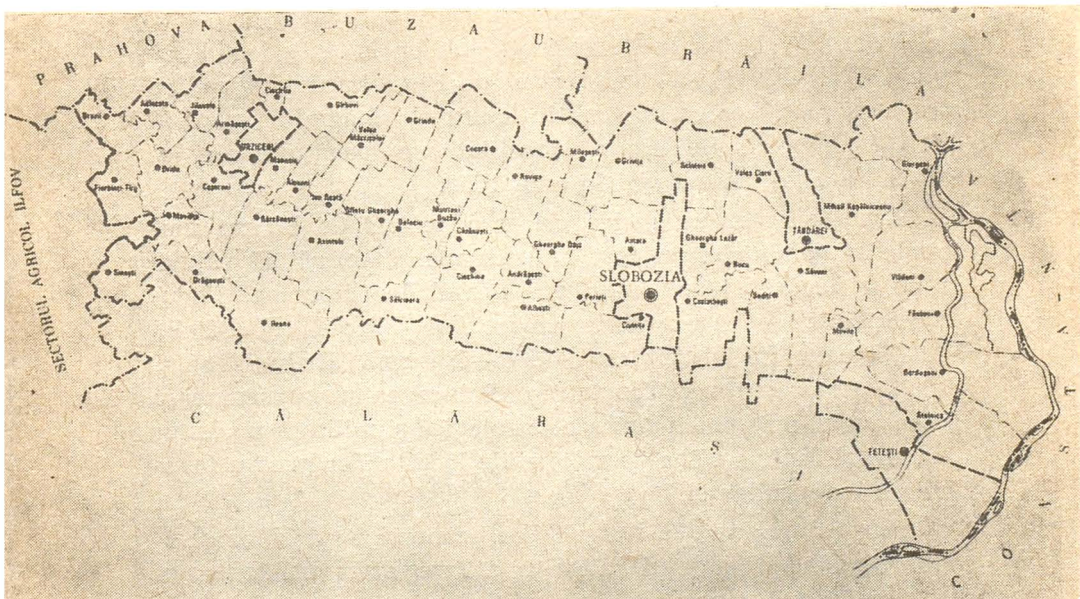
Epoca bronzului, prezentă prin diferite tipuri de civilizație, are un caracter unitar în trăsăturile sale esențiale în

întreg spațiul românesc. Pentru județul Ialomița sînt caracteristice urmele materiale ale culturii Coslogeni, descoperite la Stelnica, Slobozia, Crășani, Bordușani etc.

În perioada următoare societatea omenească cunoaște un evident progres prin folosirea uneltelor din fier. Pe planul dezvoltării sociale se produce delimitarea ariilor etnice, lingvistice și culturale în sud-estul Europei. Săpăturile arheologice au scos la iveală așezări getice de-a lungul principalelor cursuri de apă care străbat cîmpia ialomițeană, Dunărea, Borcea și Ialomița. Puternica înflorire economică, socială și politică este generată și de legăturile cu traco-getii din dreapta Dunării și cu negustorii greci din cetățile de pe malul Pontului Euxin. Cea mai importantă așezare getică, din secolele IV—I î.e.n. a fost descoperită la Piscul Crășani. Aceasta a înregistrat cea mai mare dezvoltare în timpul statului dac centralizat de sub conducerea lui Burebista și dovedește existența unei uniuni tribale bine încheiate cu o remarcabilă cultură materială și spirituală.

Procesul de romanizare a cuprins în aria sa județul Ialomița și a fost favorizat de influența romană exercitată după cucerirea Dobrogei în sec I î.e.n. Descoperirile arheologice evidențiază faptul că procesul de romanizare din cîmpie s-a desfășurat și a avut aceleași caracteristici ca în întreaga Dacie. Ele atestă existența, în secolele IV—VIII e.n. a unei populații romanizate, așezată în special pe văile Dunării sau Ialomiței care a continuat să trăiască în acest teritoriu, rezistînd populațiilor migratoare.

Îzvoarele arheologice, la care se adaugă documentele scrise, dovedesc existența unei societăți medievale românești cu o evoluție ascendentă, similară cu alte zone geografice din teritoriul locuit de români. Cultura Dridu (secolele VIII—XIII), atestată prin numeroase urme materiale (locuințe, unelte, ceramică), demonstrează puternica dezvoltare și nivelul ridicat al așezărilor românești din evul mediu timpuriu. În această

Harta actuală a județului Ialomița

perioadă se refac fostele cetăți romane de la Dunăre, se construiește cetatea din ostrovul Păcuiul lui Soare care a existat pînă în secolul al XV-lea. Ea a avut un important rol comercial și cultural. Prin intermediul ei locuitorii ialomițeni participau la comerțul european.

Hrisoavele domnești de la sfîrșitul secolului al XIV-lea și începutul celui de al XV-lea consemnează existența satelor ialomițene, dezvoltate pe vechile vetre geto-dacice. Mircea cel Bătrîn întărea, în 1392, mănăstirii Cozia o parte din bălțile dunărene împreună cu satele de pe margine : Cărăreni, Lumineni și Păpeni. În secolele XV—XVI documentele evidențiază existența a numeroase alte localități cu rol important în viața economico-socială a județului. Dintre acestea menționăm : Ha-

gieni, Stelnică, Bordușani, Făcăeni, Vlădeni, Fetești, Călărași, Slobozia și Tândărei.

Un rol deosebit în dezvoltarea satelor ialomițene, în secolele XIII—XVIII, l-a avut Orașul de Floci important centru meșteșugăresc, comercial, politic, cultural și administrativ al Țării Românești. De această localitate se leagă numele lui Mihai Viteazul, născut aici în anul 1558.

Locuitorii acestor meleaguri, producători de bunuri materiale și spirituale, au fost în permanență apărători vajnici ai țării, pavază sigură împotriva năvălirilor otomane. Documente emise în cancelariile voievozilor Mircea cel Bătrîn, Vlad Dracul, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Radu Mihnea, Șerban Cantacuzino, Constantin Brîncoveanu consemnează preocuparea lor pentru apărarea strategică și militară a acestor ținuturi și faptele pline de vitejie ale locuitorilor pentru menținerea independenței.

Integrat organic în dezvoltarea economico-socială a societății românești, județul Ialomița a înregistrat un însemnat progres în epoca modernă, al cărei început este marcat de revoluția condusă de Tudor Vladimirescu. Se remarcă o mai accentuată dezvoltare a economiei județului prin mărirea suprafețelor cultivate cu cereale, introducerea unor tehnici avansate de lucrare a pământului, diversificarea ocupațiilor locuitorilor, ceea ce i-au atras denumirea de „grînarul Țării Românești“. Totodată, județul Ialomița va cunoaște o nouă împărțire administrativă prin care teritoriul său cuprindea patru plăși — Borcea, Bălți, Ialomița și Cîmpului — iar reședința județeană se mută la Călărași. Aspectul edilitar al localităților se schimbă printr-o judicioasă sistematizare și prin construirea unor clădiri noi, publice și particulare.

Revoluția română de la 1848 a cuprins și județul Ialomița. Au fost aplicate măsurile cu caracter democratic dar înfrîngerea ei a împiedicat finalizarea acestora. Unirea și re-

Noul local al filialei.

forma agrară vor rămîne, în continuare, idealuri spre a căror înfăptuire năzuiau locuitorii ialomițeni.

Unirea Principatelor la 1859, realizată prin voința maselor populare, a întrunit larga și entuziasta participare a locuitorilor județului Ialomița. Organizînd mari adunări populare la Călărași sau manifestînd, la chemarea lui Mircea Mălăeru, pe străzile Bucureștiului, ialomițenii au participat la realizarea unuia din principalele momente cu adînci rezonanțe în istoria poporului român.

Județ agricol prin excelență, Ialomița a beneficiat de aplicarea reformei agrare din anul 1864, în urma căreia 13.000 familii țărănești au fost împroprietărite, ceea ce a contribuit la progresul economic și social al județului.

Fapte de adânc eroism și dăruire au dovedit ialomițenii în perioada războiului pentru independență din anii 1877-1878. Ei au susținut prin contribuții materiale, sub formă de rechiiziții și ofrande, armata română, asemănător maselor largi populare din întreaga țară. Totodată, din rîndurile lor s-au remarcat în focul luptelor curajoși ostași ale căror nume au intrat în istoria patriei pentru faptele de arme de care au dat dovadă : locotenentul Rădulescu Ilie, caporalul Gimpățeanu Chiriac, soldatul Vlădilă Gheorghe, Enea Dumitru și alții.

Documentele ilustrează în mod sugestiv istoria socială a acestor locuri, în cadrul căreia se evidențiază frământările țărănești sub forma plîngerilor adresate autorităților, fuga de pe moșii, revolte și răscoale. Dintre acestea cea mai puternică a fost răscoala din 1888. Izbucnită la începutul lunii martie în orașul Urziceni, ea va cuprinde peste 25 de comune și sate din județ. Țăranii s-au ridicat contra împovărătoarelor învoiei agricole, a abuzurilor și corupției autorităților administrative și fiscale, pentru aplicarea legii de reformă din anul 1864. Prin intervenția armatei răscoala a fost înăbușită, 164 țărani, considerați capii răscoalei, au fost condamnați. Cu toate că răscoala a fost înfrîntă, guvernul conservator a fost nevoit să împroprietărească familiile țărănești cu noi suprafețe de pămînt din moșiile statului. De aceea, la începutul secolului XX situația țăranilor ialomițeni înregistrează o sensibilă îmbunătățire.

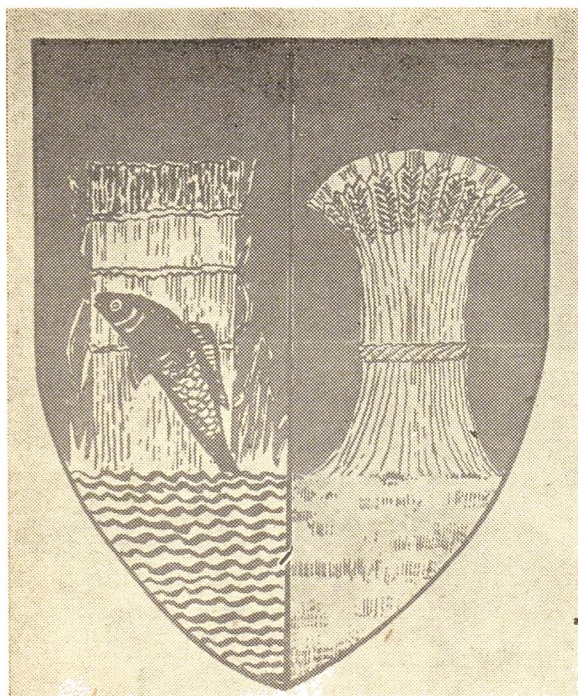
Tot acum, ca urmare a dezvoltării economice încep să se afirme în viața socială și politică muncitorii, care lucrau în special în orașul Călărași și la construirea liniilor de cale ferată București-Fetești, Ciulnița-Călărași și Ciulnița-Slobozia. Odată cu sporirea numărului lor crește și nivelul de conștiință, fapt

care se remarcă în actele de solidaritate cu țăranii răsculați la 1888. Ei vor saluta cu satisfacție crearea P.S.D.M.R. în 1893 și vor continua să se organizeze și să participe activ la mișcarea socialistă și sindicală. Cercul socialist creat la Călărași din inițiativa lui Gheorghe M. Vasilescu a condus acțiunile muncitorești la orașe și sate. Treptat mișcarea socialistă se consolidează și se face simțită tot mai mult în cadrul județului.

Perioada interbelică se caracterizează printr-o precară situație economică a județului. Morile sistematice, morile țărănești, cazanele de fabricat rachiu, stațiile de apă gazoasă, fabrica de cărămidă, constituiau principalele unități „industriale” ale Ialomiței.

Primul război mondial a avut urmări negative și asupra județului Ialomița. S-au înregistrat pagube materiale care au afectat viața economică. Pe plan politic și social se înregistrează opoziția maselor muncitoare împotriva războiului, întreținerea unei stări de agitație în spatele frontului. Pe front, ialomițenii au dovedit abnegație și dăruire în luptele din Moldova. Dintre ei amintim pe caporalul erou Constantin Mușat.

După desăvârșirea statului național unitar român la 1 decembrie 1918, perioada interbelică înregistrează un progres social-economic evident. Ramura de bază a economiei ialomițene, în această perioadă, a continuat să fie agricultura. Deși se înregistrează o oarecare creștere a suprafețelor cultivate, datorită lipsei de utilaj — se obțin producții mici la hectar. Ca urmare a reformei agrare din anul 1921 în județ sînt împroprietărite 41.120 familii cu o suprafață de 259.000 ha. ceea ce va crea condiții favorabile creșterii producției agricole. Industria se face simțită în economia județului prin funcționarea a 30 mori sistematice, 230 mori țărănești, 67 cazane rachiu, 18 stații ape gazoase și cîteva ateliere mecanice, tăbăcării, fabrici de mezeluri, bomboane și lumînări. Un im-

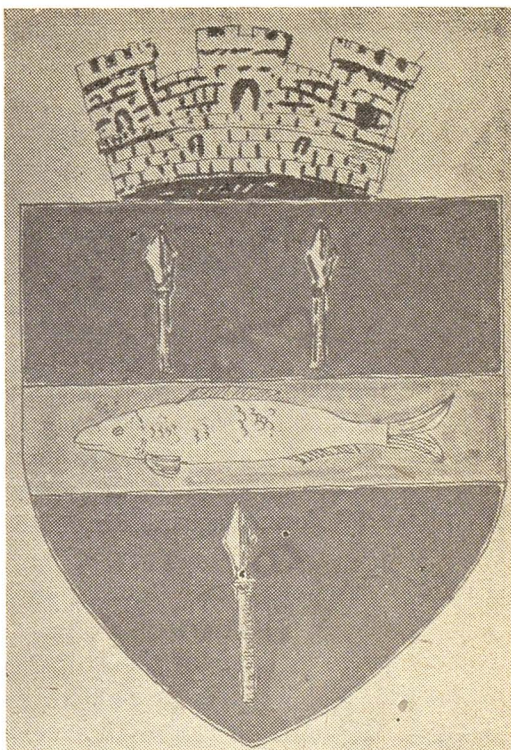

Stema județului în
pericada interbelică

portant rol l-a avut portul Călărași din care se exportau cantități însemnate de cereale.

Viața politică a înregistrat, în general, caracteristici asemănătoare cu cea din întreaga țară. În această perioadă o influență crescândă în rîndul maselor a exercitat-o Partidul Comunist Român. Principalele centre muncitorești, Călărași și Fetești au concentrat și activitatea comunistă. Aici au funcționat organizații comuniste puternice și bine încheiate care au organizat și condus acțiunile muncitorilor. Dintre acestea se remarcă cele din perioada 1929—1933 cînd s-a inițiat crearea unui comitet de acțiune al Depoului CFR-Fetești, pe bază de

Stema oraşului Urziceni
pînă în anul 1950

front unic muncitoresc. În timpul grevelor ceferiştilor din 1933 la Feteşti s-au organizat acţiuni de protest, delegaţia muncitorilor din Feteşti a participat la şedinţa Comitetului Central de acţiune pe ţară, s-au întocmit liste de subscripţie şi de ajutorare a familiilor ceferiştilor arestaţi şi pentru cei închişi.

Perioada dictaturii militaro-fasciste, participarea României la război şi greutăţile generate au înrăutăţit situaţia economică, la care se adaugă pierderile de vieţi omeneşti. Activitatea comunistă se intensifică iar în cadrul acesteia nucleele comuniste din judeţul Ialomiţa participă alături de întreg

poporul român la înlăptuirea revoluției de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă. În drumul de re-tragere al armatei germane au loc lupte și pe teritoriul județului Ialomița la Mircea Vodă, Fetești, Țândărei, Slobozia, Ciocănești, Bucu soldate cu lichidarea rezistenței inamice din rindul căreia s-au luat peste 5000 prizonieri.

Revoluția de eliberare națională și socială, antifascistă și antiimperialistă din august 1944 a deschis și pentru județul Ialomița, perspectiva unei vieți libere și demne. Satele și orașele s-au transformat continuu, căpătând contururile unor localități moderne.

Populația județului Ialomița participă, alături de întregul popor român, la înlăptuirea revoluției socialiste. În județul Ialomița masele populare au instalat primul prefect democrat și au înlocuit majoritatea foștilor primari din comunele ialomițene. **Reforma agrară din 1945**, a cărei aplicare a început încă din iarna 1944, cu un larg caracter democratic, a împroprietărit peste 40.000 familii cu o suprafață de 61.580 ha.

Agricultura județului a pășit pe calea dezvoltării socialiste pe baza hotărârilor Plenarei C.C. al P.C.R. din 3-5 martie 1949 cînd se înființează primele cooperative agricole de producție la Ceacu, Progresu și Giumbășani alături de întreprinderile agricole de stat și de stațiunile pentru mecanizarea agriculturii.

Modernizarea și mecanizarea agriculturii au făcut ca, în cîmpia Bărăganului ialomițean, agricultura să poată fi comparată cu o ramură industrială. Județul Ialomița deține în prezent 5,2% din suprafața arabilă a țării, peste 7,5% din producția agricolă și 0,9% din producția industrială.

În actualul cincinal, prin investiții alocate din fondul de stat, prin dotarea cu numeroase mașini agricole, irigarea unor întinse suprafețe de teren, agricultura va continua să rămînă ramura de bază a economiei județului.

Accelerarea dezvoltării agriculturii se va reliefa prin folosirea mai rațională a pământului, realizarea unui amplu program de irigații, chimizarea complexă și dotarea cu mașini agricole.

O sarcină de mare importanță este aplicarea indicației tovarășului Nicolae Ceaușescu ca pînă în 1985 producția agricolă să fie dublată.

Politica consecventă a partidului de industrializare socialistă, de repartizare judicioasă a forțelor de producție, de ridicare a întregii țări la o viață înfloritoare, a influențat în mod deosebit dezvoltarea economică a județului. Comparativ cu anul 1938 producția industrială a județului Ialomița era în 1980 de 136 de ori mai mare, atingînd un ritm mediu anual de 15,7%, unul din cele mai ridicate ritmuri de dezvoltare.

În industrie, slab reprezentată în economia jurețului, prin investiții masive, s-a realizat sporirea fondurilor fixe, a crescut forța de muncă folosită în producția industrială. S-au dezvoltat unități industriale în ramurile industriei chimice, alimentare, prefabricate din beton, confecții, exploatarea și prelucrarea lemnului în vederea valorificării mai eficiente a resurselor materiale și umane, a modernizării și dezvoltării capacităților existente.

În perspectivă industria județului Ialomița va înregistra o adevărată revoluție în structură, prin dezvoltarea metalurgiei, a industriei materialelor de construcții, chimiei și a celorlalte ramuri.

★

În județul Ialomița există o bogată și veche tradiție în domeniul arhivelor. Fiecare localitate rurală a avut în trecut arhiva sa în care se păstra o parte din actele comunității, vechile privilegii și condicii. Aceștia li se adaugă arhivele la destinatar, păstrate de diferite persoane (în special de familiile

moșnenești și boierești) și arhivele mănăstirilor. În condicile mănăstirilor Cozia, Radu Vodă, Slobozia, Argeș, s-au păstrat actele de danie emise de voievozii și domnii Țării Românești din secolul al XIV-lea pînă în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Documentele vremii menționează că în prima capitală a județului Ialomița — Orașul de Floci — sarcina păstrării și intabulării actelor revenea pîrgarului tîrgului.

Prin organizarea administrativ-teritorială efectuată de Nicolae Mavrocordat, în anul 1741, la isprăvnicatul de Ialomița era numit un condicar. Acesta avea sarcina transcrierii în condică a poruncilor domnești către ispravnici, cît și a dispozițiilor pe care aceștia le trimiteau zapciilor și căpitanilor de plăși. Documentele menționează numele unor condicari ai isprăvnicatului de Ialomița, cum au fost : logofătul Sandu și Luca Poenaru.

Arhiva Isprăvnicatului de Ialomița era creată după anumite reguli. „Delele“ erau așezate pe probleme, ca de exemplu : statistica agricolă, evidența străinilor, urmărirea răufăcătorilor, aprovizionarea Bucureștiului cu produse, cercetarea unor pricini etc.

Hotăririle și dispozițiile ispravnicilor erau transcrise în condici separate, făcîndu-se deosebirea între actele administrative și judecătorești.

După înființarea Departamentului din Lăuntru în Țara Românească, încep să apară primele reglementări moderne de constituire a arhivelor. În septembrie 1831 Ocîrmuirea de Ialomița primea instrucțiuni pentru constituirea dosarelor administrative. Se cerea ca „delele (dosarele) ce se formează să fie constituite pe probleme, numerotate de la numărul unu și pînă unde va ajunge numărul filelor“. Dosarele trebuiau să fie legate cu un șnur albastru, certificate la sfîrșit cu cerneală roșie și cu pecetea Ocîrmuirii. Se dădea dispoziție ca în cazul

cînd dosarul nu era terminat şnurul să fie lăsat mai slab „pentru a se pune şi celelalte hîrtii trebuitoare“.

Departamentul din Lăuntru, printr-un ordin trimis ocîrmuirilor în decembrie 1831, cerea ca pe toate documentele să fie trecut emitentul şi destinatarul (secţia şi masa).

Arhivele create de către subocîrmuirile de plăşi, comisiile tîrgurilor şi poliţiilor din oraşe se constituiau după aceleaşi criterii. Acestea erau depuse la arhiva judeţului pe baza unui opis general, iar după verificările făcute, de un scriitor al organului administrativ judeţean, erau trimise spre păstrare, anual, la Arhivele Statului.

La sate, în perioada 1831—1864, sarcina constituirii şi păstrării dosarelor intra în atribuţiile aleşilor satelor. Arhiva creată era păstrată în casa Sfatului sătesc.

Instrucţiuni privind constituirea arhivelor curente primeau în septembrie 1831 şi instanţele judecătoreşti. Prin circulara Marii Logofeţii a Dreptăţii trimisă judecătoriei judeţului Ia-lomiţa se cerea ca dosarele create de organele judecătoreşti să fie constituite pe cauze (pricini). După numerotare, dosarele erau cusute cu toate hîrtiile „după meşteşugul legătorilor de cărţi“. La începutul dosarului se lăsa o filă albă pe care se scria cu litere mari „dela privind pricina cutare şi numărul delei, începînd de la numărul unu pînă unde va ajunge numărul dosarelor“. Dosarele erau certificate şi legate cu un şnur de mătase galben şi albastru, capetele acestora erau pecetluite cu ceară roşie şi cu pecetea fiecărei judecătătorii. După aceea ele se inventariau şi se trimiteau la logofeţie, însoţite de opise „cu a lor cuprindere“ (conţinutul pe scurt).

Mai tîrziu Logofeţia Dreptăţii cere instituţiilor din subordinea sa, ca dosarele ce se constituiau să cuprindă toate documentele din anul calendaristic respectiv.

Trebuie remarcat faptul că instituţiile judecătoreşti s-au preocupat îndeaproape de păstrarea şi conservarea arhivelor. Încă din anii 1831—1832, organele de justiţie primeau condici

speciale în care se transcriau sentințe judecătorești și se ținea evidența plăților care se prezentau la judecată. Tot la instituțiile judecătorești s-a introdus, pentru prima dată, înregistrarea actelor și modul lor de rezolvare.

Sarcina inventarierii și înaintării spre păstrare, la logofeție a condicilor, registrelor și dosarelor revenea registratorului tribunalului care era ajutat în activitatea sa de un condicar.

După anul 1862, când au apărut primele regulamente de organizare și funcționare ale arhivelor, sarcina constituirii și păstrării arhivei revenea, la organul administrativ județean, unui arhivar. În statul de funcționari al prefecturii județului Ialomița era prevăzut un post de arhivar încadrat la Serviciul administrativ. Pentru activitatea sa, se elaborau anual regulamente și sarcini de serviciu. Arhivarul era cel care lega dosarele primite de la compartimente și întocmea opisul (inventarul) acestora.

Opisele dosarelor din perioada anilor 1862-1940, create la prefectura județului, s-au păstrat, prin grija acestor arhivari, până în zilele noastre.

Preocupări pentru constituirea și păstrarea corespunzătoare a arhivelor au avut și organele administrative din subordinea prefecturii (subprefecturile, preturile, primăriile comunale și urbane).

Adoptarea, în anul 1897, de către Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice a „Regulamentului serviciilor registraturii și arhivelor din administrația centrală”, a impus ordine în înregistrarea documentelor la compartimentele de registratură și în modul de constituire al dosarelor.

Numeroasele regulamente de organizare și funcționare, emise de Ministerul de Interne, în perioada 1905—1950, obligau organele de control ale prefecturilor și subprefecturilor să urmărească modul de constituire și păstrare al arhi-

velor la unitățile din subordine, situație care se poate constata din procesele-verbale de inspecție.

Arhivele create de organele administrative și unitățile școlare, sanitare, financiare din perioada 1850—1916, au fost distruse în cea mai mare parte în anii 1916-1918 când ocupanții le-au folosit la încălzitul încăperilor și birourilor. De asemenea, o parte din arhivele unor primării comunale și orașenești din perioada 1920—1950, au fost distruse datorită dezinteresului unor oficialități comunale, care le-au considerat fără valoare.

Secția Arhivelor Statului Ialomița a luat ființă la 20 decembrie 1951, în baza prevederilor H.C.M. 472/1951 și a hotărârii nr. 275/1951 a Ministerului Afacerilor Interne. La început această unitate a avut ca zonă de activitate fosta regiune Ialomița. În anul 1952, în urma desființării regiunii Ialomița, ia ființă Secția Arhivelor Statului Călărași, ca unitate componentă a Serviciului Arhivelor Statului al Regiunii București, având ca arie de activitate fostele raioane Călărași, Slobozia și Lehliu. Ulterior, în sfera sa de competență au intrat și raioanele Urziceni (aflat o perioadă în componența regiunii Ploiești) și Fetești (revenit de la regiunea Constanța).

Din aprilie 1969 Secția Arhivelor Statului Călărași devine Filiala Arhivelor Statului Ialomița cu reședința provizorie în municipiul Călărași. Sediul unității va fi mutat, în anul 1977, în actuala capitală a județului — Slobozia.

În ședința Consiliului de Stat din 23 ianuarie 1981, s-au aprobat propunerile referitoare la unele îmbunătățiri ale organizării administrativ-teritoriale, hotărîndu-se reorganizarea județelor Ilfov și Ialomița, crearea județelor Ialomița, Giurgiu și Sectorul Agricol Ilfov, aflat în subordinea Consiliului Popular Municipal București. În acest context, Filiala Arhivelor Statului Ialomița a preluat, de la fosta Filială a Arhivelor Statului Ilfov, fondurile unităților administrative, economice și culturale din zona Urziceni-Fierbinți și a predat o

13. Călugărul mănăstirii —
 1. la 25. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — bătăniea domnului
 1. — bătăniea porcii bătăniea
 2. 2 m 1/2 de la anului 1872 bătăniea

14. Călugărul mănăstirii —
 1. la 9. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 10. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 14. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 19. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 20. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 21. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 6. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 15. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 8. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 14. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 16. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 8. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 14. 1871. la 1/2 a anului 1872
 1. — la 15. 1871. la 1/2 a anului 1872
 14. 2 m 1/2 de la anului 1872

Tabelul statistic alcătuit de Ocîrmuirea Județului Ialomița cuprinzînd localitățile unde aveau loc bîlciurile anuale (în anul 1834).

parte din fondurile sale (circa 190) la Filiala Arhivelor Statului Călărași.

În anul 1980, prin grija conducerii de partid și de stat, a început construcția noului sediu, lucrare finalizată și dată în folosință în anul 1982. Noua clădire dispune de patru nivele, în care sînt grupate depozitele, sălile de expoziție și de studiu și birourile necesare desfășurării activității.

Colectivul filialei în cei 30 de ani de existență ai instituției a desfășurat o muncă intensă pentru depistarea, preluarea, inventarierea și selecționarea fondurilor de arhivă create de unitățile administrației de stat, economice, instanțele judecătorești, sanitare, școlare și culturale existente în județul Ialomița. S-a reușit astfel crearea unei baze documentare solide pentru cercetarea trecutului istoric al județului din cîmpia Bărăganului. Filiala deține documente pentru o perioadă de aproape două secole (1774—1968). Datorită muncii depuse de către personalul filialei și sprijinului acordat de către organele de partid și de stat locale, numărul de fonduri arhivistice a sporit de la an la an. În prezent filiala noastră deține peste 2.000 m.l. unități arhivistice.

Majoritatea fondurilor păstrate la filială, sînt *fonduri administrative*. Cele mai importante, din această categorie, sînt : Prefectura județului Ialomița (1830—1952) ; preturile plășilor : Fierbinți, Fetești, Țândărei, Slobozia și Urziceni (din perioada anilor 1831—1950) ; Sfaturile populare raionale Fetești și Slobozia (1951—1968) ; primăriile orașelor : Slobozia (1847—1968) ; Țândărei (1894—1958) și Fetești (1926—1968).

Filiala deține și un număr însemnat de *fonduri economice*. Cele mai reprezentative sînt : Camera Agricolă Ialomița (1908—1950) ; Camera de Comerț și Industrie (1884—1951) ; Colecția băncilor populare de credit (perioada 1904—1950) ; Colecția federale (1900—1950) ; Inspectoratul silvic Ialomița (1894—1950) ; Administrația financiară (1920—1950).

1.-Suprafețele ocupate de secară din grupa cerealelor de toamnă s'a micșorat cu 20% în favoarea orzului de toamnă, care are o creștere dela 0,29% la 1,36%.-

2).Din grupa cerealelor de primăvară orzul a suferit o reducere a suprafeței cu 5,84% în favoarea leguminoaselor care cresc dela 5,01 - 9,10% din suprafața arabilă.-

3).Grâul și porumbul sunt menținute staționar.-

d).Determinarea evoluției producției medii a principalelor culturi din perioada 1924-1928.-

Urmărind mersul producției medii la Hectar în perioada studiată, se constată o oscilație destul de mare a producției medii dela an la an, ce-lace demonstrează încă odată condițiile neprielnice și nesigure de dezvoltare a principalelor culturi, după cum se vede din tabloul de mai jos:

Anul	Grâu	Orz	Porumb
1924	830	1100	1720
1925	796	1050	1515
1926	846	1070	1615
1927	1028	986	768
1928	641	1069	310
1929	583	1393	1390
1930	1197	1700	1200
1931	1268	1202	1450
1932	790	1305	1694
1933	980	1326	1220
1934	515	530	1040
1935	988	955	1320
1936	1366	746	910
1937	1110	625	742
1938	1583	690	781

Tabel alcătuit de Camera Agricolă Ialomița cuprinzînd producțiile medii obținute la ha. în județul Ialomița în intervalul 1924-1938..

Dintre *fondurile judecătorești* menționăm : Tribunalul județului Ialomița (1831) ; Judecătoriile : Slobozia, Fetești, Ciochina și Urziceni (din perioada 1894—1952) ; Avocatura Statului Ialomița (1906—1950).

Fondurile sanitare și de asigurări sociale : Serviciul sanitar al județului Ialomița (1931—1948) ; Oficiul I.O.V.R. (1919—1950) ; Serviciul sanitar veterinar (1920—1952) și altele.

Fondurile culturale și ale instituțiilor de învățămînt, aflate la filială, sînt reprezentate de : Revizoratul școlar al județului Ialomița (1896—1952) ; Gimnaziul Fetești (1930—1936) ; Gimnaziul Slobozia (1934—1946) ; Școala de meserii Armășești (1894—1950) și Secția Ialomița a Ligii Culturale (1918—1938).

Filiala deține și cîteva colecții. Cea mai reprezentativă este colecția de stare civilă a localităților ialomițene (1831—1896). Alături de acestea menționăm colecțiile de : hărți, sigilii, fotografii și documente foi volante.

Fondurile administrative păstrate de filială au o mare valoare științifică, cultural-educativă și practică. Cele peste 80 de fonduri de acest gen, reflectă întreaga evoluție administrativă, economică, socială, culturală și politică a județelor Ialomița și Călărași.

Județ agricol prin excelență, Ialomița a fost de-a lungul istoriei sale unul dintre principalii furnizori de cereale ai țării noastre. Marea majoritate a documentelor, oferă cercetătorilor și specialiștilor numeroase date privind evoluția agriculturii ialomițene. Dosarele fondului Prefectura județului Ialomița din anii 1830—1849, cuprind date statistice privind evoluția suprafețelor cultivate în fiecare localitate : producția obținută ; modul de păstrare al produselor agricole ; utilizarea lor pentru nevoile proprii și în comerț ; utilajul agricol.

Creșterea animalelor, ocupația de bază a locuitorilor din județul nostru, este bogat ilustrată de documentele create de instituțiile administrative ale județului Ialomița.

Numeroase documente conțin informații privind creșterea animalelor, utilizarea lor pentru consumul intern sau pentru export. Se constată, astfel, că Ialomița a fost principalul județ din care Bucureștiul se aproviziona cu produse animaliere, și important exportator de animale. Catagrafia din anul 1846 menționa că din cîmpia Bărăganului ialomițean se exportau anual peste 100 000 animale (majoritatea în Imperiul otoman) ponderea avînd-o bovinele. Ialomița a fost, din vechime, unul din județele preferate de păstorii transilvăneni și a celor din zona subcarpaților Munteniei pentru iernatul animalelor. În toamna anului 1846, pe întinsele cîmpii ialomițene se găseau peste 500 000 oi și peste 45 000 de vaci și cai, aparținînd păstorilor din zonele Bran, Cîsnădie, Făgăraș, Codlea și din zona de munte a Argeșului.

Unitățile arhivistice din fondurile administrative reflectă și alte aspecte ale dezvoltării economice. Interesantă este statistica morilor de vînt și de apă, din anul 1836 și statisticile anuale ale atelierelor mecanice, morilor sistematice și țărănești existente în localitățile ialomițene în prima jumătate a secolului XX. În fondul Prefectura județului Ialomița se găsesc informații inedite despre valoarea apelor minerale din lacurile Amara și Fundata (încă din anul 1847), cît și despre evoluția localității și stațiunii balneare Amara (încă din anul 1892, an de început al activității balneare).

Multe documente se referă la activitatea comercială a județului. Evidențiem, în acest sens, informațiile despre bîlciurile anuale și țîrgurile săptămînale organizate pe aceste meleaguri. În 1838, de exemplu, aveau loc în satele și țîrgurile Ialomiței 14 bîlciuri anuale și 28 de țîrguri săptămînale de vite, iar cu un secol mai tîrziu funcționau 20 de asemenea bîlciuri și 34 oboare de cereale și vite.

Deosebit de interesante sînt și informațiile referitoare la evoluția demografică a localităților din cîmpia Bărăganului. Catagrafiile efectuate între anii 1831—1850 și recensămintele

populației întocmite după anul 1864, confirmă creșterea continuă a numărului populației. În anul 1831 în județ erau recensate 5431 de familii (circa 14 000 locuitori). La recensământul efectuat în anul 1936 existau în județul Ialomița 80 326 de familii (376 926 locuitori).

Dintre catastrafiile aflate în fondul ocîrmuirii și al subocîrmuirilor de plăși mai bogată în informații este cea din anul 1837, care redă importante date demografice, onomastice, economice și sociale (numele, vîrsta, ocupația locuitorilor, suprafețele cultivate de fiecare familie, numărul de animale, de stupi și pomi aflați în fiecare gospodărie etc.).

Documentele create de instituțiile administrative evidențiază relațiile dintre țărani și proprietari. Numeroase dosare din anii 1832, 1839, 1840, 1843, 1847, 1865, 1878, 1887 menționează revoltele țăranilor împotriva arendașilor și proprietarilor de moșii. De pildă, în anul 1832, o parte din satele plășii Borcea au fost cuprinse de răscoală. Țăranii din satele riverane brațului Borcea și Dunării s-au ridicat împotriva abuzurilor săvîrșite de arendașii moșiilor mănăstirești.

În fondurile create de primăriile comunale se păstrează contracte de învoieli agricole, care relevă modul de reglementare a raporturilor existente între locuitorii din comunele și satele ialomițene cu marii proprietari autohtoni și arendași străini.

Plîngerile și reclamațiile adresate de locuitorii satelor din cîmpia Bărăganului ialomițean, organelor administrative, scot în evidență dezinteresul autorităților față de situația țărănimii. Această stare de lucruri a generat, în multe rînduri, numeroase frămîntări și agitații țărănești care vor culmina cu răscoala din anul 1888, izbucnită din partea de vest a județului Ialomița.

Fondurile administrative conțin, de asemenea, numeroase documente referitoare la situația sanitară a județului Ialomița. Există evidențe anuale cu numărul bolnavilor din orașe și

comune, rapoarte și informări despre activitatea medicilor, a carantinelor din Călărași și Gura Ialomiței, dări de seamă asupra activității spitalelor Urziceni, Slobozia, Tândărei, Fețești, Dor Mărunt și Armășești, măsurile luate pentru combaterea epidemiilor și statistici cu epidemiile care au existat în principalele localități etc.

Informații importante cu privire la organizarea învățămîntului ialomițean, în perioada 1831—1952, sînt cuprinse în statistici și recensăminte (cu numărul elevilor și al personalului didactic), rapoarte despre activitatea școlii normale a județului și a școlilor primare, dări de seamă ale comitetelor școlare, situații statistice despre activitatea școlară și extrașcolară a învățătorilor și profesorilor ialomițeni.

Documentele referitoare la învățămînt evidențiază activitatea neobosită a profesorilor școlii normale — Ion Gherasim Gorjanu și George Constantinescu — eforturile lor pentru dezvoltarea învățămîntului local. Prin activitatea și munca lor, în anul 1840, s-a înființat în județ prima bibliotecă școlară, cu 140 de volume. De asemenea, au fost trimiși la școlile superioare din București elevii cei mai merituoși din județul Ialomița.

Alte documente surprind evenimentele desfășurate în cuprinsul județului în timpul revoluției române din 1848. Există numeroase acte și mărturii care vorbesc despre acțiunile care au avut loc în intervalul iunie-sptembrie 1848.

Raportul înaintat de Administrația județului Ialomița către Departamentul din Lăuntru, la 23 iunie 1848, descrie entuziasmul locuitorilor din Ialomița și azeziunea lor la programul guvernului revoluționar din București, adoptat în marea adunare populară de pe Cîmpia Libertății. Acest eveniment era considerat de autoritățile locale cel mai mare din istoria „națiunii românești”. Documentele consemnează activitatea

Contractul de învoieli agricole pe care țăranii din comuna Sudiți l-au încheiat cu arendașul moșiei în anul 1907.

INVOIALĂ AGRICOLĂ

ARENDARE DE PĂMÂNTURI ÎN BANI

8.

Între ¹⁾ *D. D. Apostol* ~~proprietar~~ moșiei *Perlești-Poștești*,
din comuna *Suditi*, plasa *Târnăveni*, județul *Galomita*, reprezentat ²⁾ prin
D-l *Constantin Vălcuș*, cu procură ³⁾ *legalizată* de *Primăria Comunei*
Suditi la No. *653* din ⁴⁾ *28 Iulie* 190*7*, de o parte, și țărani muncitori
de pământ, semnați în acest contract, domiciliați în comuna *Suditi*, plasa *Târnăveni*,
județul *Galomita*, pe de altă parte,

S-a încheiat această invoială agricolă în condițiunile următoare :

Eu ¹⁾ *D. D. Apostol* declar că am dat ca arendă în bani țăranelor
muncitori de pământ, semnați în acest contract, pământuri pentru ²⁾ *Cultura grâului de*
toamnă
în întinderile trecute în dreptul numelui fiecăruia dintr'înșii în tabloul care face parte din acest
contract.

Aceste pământuri sunt situate pe moșia sus arătată, și anume: cele pentru ³⁾ *grâu de*
toamnă la punctul Hagi-Vasile

cele pentru fâneață

Durata acestui contract este de *un* ani, cu începere dela *1 Martie 1909*
până la *1 Martie 1910*

Arenda convenită între noi părțile contractante este de lei *trei și patru* pentru
fiecare hectar și pe fiecare an pentru pământurile ce se vor cultiva cu *grâu de toamnă*
de lei *trei și patru* pentru cele ce se vor cultiva cu *grâu de toamnă*
și de lei _____ pentru locurile de fâneață, etc.

¹⁾ Se va arăta numele și prenumele proprietarului sau arendașului. — ²⁾ Dacă proprietarul sau arendașul se prezintă în persoană, atunci
se vor dăruie toate cerințele de reprezentare până la 200. — ³⁾ Atestat de stat sau legalizat. — ⁴⁾ Autoritatea care a legalizat procura. — ⁵⁾ Data
(ziua, luna, anul). — ⁶⁾ Se va arăta dacă locurile sunt de cultură sau de fâneață. — ⁷⁾ Se va arăta felul culturii (grâu, orz, porumb, etc.)

comisarilor de propagandă (în județul Ialomița a activat poetul Ion Catina); acțiunile ce au avut loc pentru alegerea reprezentanților Adunării Constituante și ai Comisiei Proprietății; acțiunile de eliberare a robilor țigani; înlocuirea vechilor organe administrative; instalarea stindardului tricolor în principalele instituții etc.

Documentele din perioada Unirii Principatelor relevă sprijinul acordat de populația locală și organele administrative domnitorului Alexandru Ioan Cuza în înfăptuirea unor reforme ca: secularizarea averilor mănăstirești, reorganizarea armatei și reforma agrară din 1864. Din această perioadă s-au păstrat liste de subscripții prin care populația a sprijinit cu sume de bani noua armată românească în curs de formare ajutînd-o să-și procure armament modern.

O serie de documente, create de primării, în perioada 1877—1878 oglindesc sprijinul populației locale pentru susținerea războiului pentru independență. De asemenea, în fondurile create de preturi, se găsesc pentru fiecare localitate din subordinea acesteia numele participanților la luptele purtate dincolo de Dunăre, în regimentele 8 Dorobanți și 2 Artilerie, precum și decorațiile primite pentru eroismul dovedit în luptă.

Participarea României la primul război mondial, în perioada anilor 1916—1918, este ilustrată de multe documente din care rezultă situația grea a populației în timpul ocupației, formele și metodele de luptă folosite de aceasta contra ocupanților. Raportul întocmit de Prefectura județului Ialomița, în 1919, și înaintat Ministrului de Interne consemnează pagubele provocate de trupele de ocupație localităților ialomițene.

Din **perioada interbelică**, remarcăm câteva documente despre mișcarea muncitorească din județ. Raportul Prefecturii Ialomița trimis Ministerului Afacerilor Interne, la 10 februarie 1933, arăta „că șeful depoului Fetești îndeamnă pe mun-

DARE DE SEAMĂ ANUALĂ

A. GOSPODĂRII AGRICOLE COLECTIVE

1 Mai Com. Smirna

PE ANUL 1952

(constituită la data de *31 martie 1953*)

Comuna (craio)	Raionul <i>Lebăcia</i>	Regiunea <i>București</i>

Gospodăria agricolă colectivă este descrisă de A. M. T. din:

Comuna *Smirna Sat*

Raionul *Lebăcia*

Regiunea *București*

A

I. COMPONENTA GOSPODĂRII AGRICOLE COLECTIVE LA 31 DECEMBRIE 1952

NUMĂRUL FAMILIILOR:	fără pământ	Săraci	Mijloci	Total
1. Existente la 1.I.1952 (sau la înființare)	1	15	11	46
2. Intrate în cursul anului 1952		2	1	8
3. Excluse și ieșite în cursul anului 1952			1	1
4. Existente la 31.XII.1952 (rândurile 1+2-3)	1	25	22	48

B

5. Numărul capilor de familie salariați în diferite întreprinderi și instituții				6

C

6. Numărul membrilor de familie de toate vârstele, existenți la 31.XII.1952 (inclusiv membrii care se găseau plecați temporar în afara gospodăriei la acea dată)		115
7. Numărul membrilor de familie capabili de muncă existenți, în vârstă de 16 ani și peste, indiferent dacă participă sau nu la lucrări în gospodăria colectivă	a) bărbați între 16-60 ani	49
	b) femei între 16-55 ani	52
	TOTAL (a+b)	105
8. Din numărul membrilor de familie existenți: bătrâni (bărbați în vârstă de 60 ani și peste, femei în vârstă de 55 ani și peste) și adulți incapabili de muncă (în vârstă de 16 ani și peste)		3
9. Tineri existenți între 12-16 ani		29
10. Din numărul membrilor de familie capabili de muncă existenți (pct. 7 a și pct. 7 b): în creșteră în industrie, în transporturi, etc.		
11. Numărul membrilor de familie de 12 ani și peste neștutori de carte		2

Darea de seamă anuală a C.A.P. Smirna din primul an al înființării acesteia (1952).

citorii din acest depou să nu primească salariile impuse de patronat“ și să se alăture luptelor muncitorilor ceferiști de la atelierele Grivița pentru obținerea unor revendicări de ordin social.

Rapoartele informative ale prefecturii, poliției și legiunii de jandarmi, dările de seamă ale preturilor înaintate organelor ierarhice superioare din perioada anilor 1940—1944 scot în evidență activitatea nucleelor comuniste din comunele Ileana, Dragoș Vodă, Socoalele și Ștefănești care pregăteau populația locală să lupte contra regimului antonescian și a războiului antisovietic, starea de spirit a populației, nemulțumirile acestora provocate de războiul nedrept.

Există, de asemenea informații despre luptele desfășurate în județ împotriva hitleriștilor, în perioada 24—31 august, pe Brațul Borcea, pe Dunăre și în localitățile Țândărei, Fețești, Coșereni și Slobozia. Se consemnează, printre altele, că în județ au fost făcuți prizonieri peste 5 000 de ofițeri și soldați germani și a fost acaparată o importantă cantitate de tehnică de luptă.

Profunde transformări revoluționare petrecute în județul Ialomița, după insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă de la 23 August 1944, sînt reflectate în documentele create în intervalul 1944—1947.

Dintre acestea se remarcă aplicarea reformei agrare din 1945 în localitățile județului în urma căreia au fost împroprietărite 40 000 de familii cu o suprafață de 61 850 ha. teren arabil.

Dările de seamă, statisticile și rapoartele organelor administrative surprind modul de desfășurare și organizare a primelor alegeri democratice, din anul 1946. Atunci masele muncitoare din județ au dat 88% din voturi forțelor democratice, manifestîndu-și astfel adeziunea față de noile reforme revoluționare.

Documentele din perioada anilor 1947—1952, conțin prețioase informații despre constituirea întreprinderilor agricole de stat, a stațiunilor de mașini agricole și a cooperativelor agricole de producție. Darea de seamă a Prefecturii, din luna septembrie 1949, consemnează crearea primelor cooperative agricole în satul Progresul (comuna Vlădeni) și în comunele Ceacu și Cuza Vodă (actualmente județul Călărași). Se păstrează dările de seamă de la începutul activității cooperative-
lor agricole de producție, cuprinzând date în legătură cu dotarea cu utilaj agricol, producția obținută la hectar, numărul familiilor intrate în cooperativă, activitatea organelor de conducere etc.

Procesul de transformare socialistă a agriculturii ialomițene este amplu prezentat de documentele create de sfaturile populare ale raioanelor Slobozia și Fetești. Acțiunea de cooperativizare a fost încheiată în raionul Fetești în anul 1958, fiind primul raion cooperativizat din țară. Documentele din această perioadă ilustrează și alte aspecte ale dezvoltării localităților ialomițene, pînă în anul 1968, dintre care consemnăm : electrificarea și radioficarea localităților ; construcția de noi locuințe, școli, grădinițe, spitale, creșe, cooperative de consum ; înfrumusețarea localităților ; activitatea căminelor culturale și a caselor de cultură etc.

Fondurile economice, existente la filială, cuprind aspecte ale dezvoltării agriculturii, industriei și comerțului în județul Ialomița, pe o perioadă de peste o jumătate de secol. Documentele create de Camera agricolă și ocoalele agricole care au funcționat în județul Ialomița în prima jumătate a secolului al XX-lea, se referă la : categoriile de proprietari existente în județ ; situația suprafețelor cultivate de marii proprietari, arendași și locuitori ; producțiile obținute la hectar, utilajul agricol existent, numărul animalelor din orașele și comunele județului.

N

Raportul șefului depoului C.F.R.
Fetești paze investigații între
lucrătorii stației Fetești a nu
primi salariile reduse stop.
El a fost și delegat al lu-
crătorilor la mișcarea ceferiștilor
din București. —

Rog dispuneți

Prefect de Jaleamur

#5

1933 Febr. 10

Raportul Prefecturii județului Ialomița către Ministerul de Interne prin care comunică acțiunile de instigare ale muncitorilor din depoul Fetești de către șeful depoului ce a fost delegat la mișcarea ceferiștilor din București (1933).

În perioada interbelică, cultura cea mai extinsă a fost porumbul. Suprafața cultivată cu porumb în anul 1938 era de 200 900 ha. După el urmau : grîul, orzul, meiul și secara. Pe suprafețe mai mici se cultivau plantele tehnice ca : floarea soarelui, inul și cînepa. Producțiile medii obținute la hectar erau în anul 1938 de 1583 kg. la grîu ; 781 kg. la porumb ; 690 kg. la orz. În anul 1924 s-au obținut la porumb 1 720 kg./ha, fiind cea mai mare producție medie la hectar realizată pe ogoarele județului Ialomița în perioada interbelică.

Județul Ialomița avea, în anul 1928, 46 333 ha. de islazuri comunale, care erau folosite numai patru luni pe an, valoarea de producție la un hectar de islaz fiind de 150 de lei. Existența acestor întinse suprafețe de islaz a creat posibilitatea dezvoltării creșterii animalelor. În 1938 erau în județ 95 651 de cabaline, 75 386 bovine, 349 994 oi și 145 000 de porci.

Importante sînt datele oferite de documentele referitoare la creșterea albinelor. În perioada interbelică existau în județ 3 700 stupi sistematici și 4 268 de stupi primitivi.

O altă categorie de documente, create de unitățile agricole, furnizează date despre activitatea fermelor de stat din județ. Acestea au utilizat metode avansate de lucrare a pămîntului, au făcut primele încercări de cultivare a soiurilor românești și au utilizat altoirea pomilor după metode moderne.

Fondurile de arhivă ale Camerei Agricole și ocoalelor agricole conțin știri revelatoare despre modul de aplicare a reformelor agrare din anul 1921 și din anul 1945. Se păstrează fișele de expropriere ale moșiilor și statisticile zilnice privind modul de aplicare al reformei agrare din anul 1945, la nivel județean sau de plasă.

Pentru perioada anilor 1908—1946 se păstrează numeroase contracte de învoieli agricole încheiate de locuitorii ialomițeni cu proprietarii și arendașii deținători de terenuri agricole. Multe dintre aceste contracte scot în evidență faptul

că în județ era utilizată de regulă munca lucrătorilor agricoli aduși din alte zone ale țării care erau plătiți cu sume derizorii.

Fondurile agricole pun la dispoziția celor interesați informații privind activitatea școlilor agricole, modul de desfășurare a concursurilor agricole dintre localități, activitatea unor asociații și obști agricole, utilizarea și exploatarea mașinilor agricole, activitatea personalului agricol etc.

Activitatea comercială a județului Ialomița, din anii 1884—1950, poate fi cunoscută prin studierea documentelor arhivistice create de fosta Cameră de Comerț Ialomița. Cercetătorii pot găsi aici informații privind organizarea târgurilor și oboarelor de cereale. Din evidențele firmelor comerciale se desprind specificul acestora și localitatea unde își desfășurau activitatea.

Corespondența Camerei cu Uniunea generală a Camerelor de Comerț din România evidențiază aspecte legate de participarea județului la târgurile economice internaționale de produse agricole din Praga, Varșovia și Londra, unde produsele românești au fost de mai multe ori premiate pentru calitatea și valoarea lor nutritivă.

Documentele din perioada anilor 1947—1950 vorbesc despre dezvoltarea economico-socială a județului, scot în evidență activitatea unităților economice de stat, contribuția lor la aprovizionarea cu produse comerciale necesare consumului populației.

Fondurile celor 60 de bănci populare și cooperative de consum (din perioada anilor 1904—1950) aflate la filială, oferă cercetătorilor numeroase date legate de sprijinul pe care aceste unități l-au acordat țăranilor în dobândirea unor terenuri, pentru cumpărarea de mașini și utilaje agricole necesare gospodăriilor lor.

Materialul documentar creat de Tribunalul județean Ialomița în perioada 1831—1950, conține importante informații

despre viața socială a județului. Dosarele instanțelor de judecată relevă legăturile dintre locuitori, conflictele pe care țăranii le-au avut cu reprezentanții marilor proprietari și cu arendașii. Menționăm procesele locuitorilor din satele Poiana, Pribegi, Cosîmbești, Pupezeni, Orboești cu proprietarii de moșii și egumenii mănăstirești care voiau să le acapareze veniturile și proprietățile. Aceste dosare conțin copii ale hrisoavelor prin care se confirmau drepturile țăranilor locali asupra pămînturilor.

Dosarul întocmit în anul 1843 pentru procesul dintre țăranii moșneni din satul Orboești și Elena Topliceanu, conține copia hrisovului din anul 1542 prin care se confirmă că bunicii și străbunicii acestora sînt stăpîinii ocinei de la Orboești, confirmîndu-se astfel în fața instanțelor de judecată că țăranii din această comună sînt oameni liberi și stăpîinii acestei moșii.

În condicile și registrele păstrate de la instituțiile judecătorești există multe acte translativ, confirmări ale drepturilor de proprietate asupra pămîntului, cît și actele de dotă pentru unele terenuri și locuri de casă, foi de zestre etc.

După anul 1922 se păstrează numeroase dosare care se referă la procesele purtate de țăranii ialomițeni cu marii proprietari de pămînt, cu arendașii și autoritățile comunale care intenționau să le acapareze terenurile agricole primite în urma reformei agrare din anul 1921.

Fondurile judecătorești păstrează, de asemenea, evidențele firmelor comerciale care au funcționat în județul Ialomița în perioada anilor 1864—1930 cu date interesante privind activitatea și specificul lor, modificările survenite în evoluția lor.

Circulara prefecturii către Garnizoana Călărași și Legiunea de Jandarmi Ialomița referitoare la acțiunile ce au avut loc în cuprinsul județului pentru dezarmarea trupelor hitleriste între 24—30 august 1944.

1941 august

Avem onoare a va trimite mai jos cele mai importante informatii primite din Judez si va rugam sa va interesati a lua cunostinta de cuprins si de continutul necesare.

La comuna Andrișeni s-au prindut soldații germani, sunt mai mulți morți și răniți de ambele părți.

La comuna Hucșeni s-au prindut germanii cu soldații germani, au ardeat cu 6 ofițeri și un pilot și au ardeat și au fost dezastruși.

La fost dezastruși soldații germani care s-au prindut și de ardeau și au germani.

La fost dezastruși la comuna Băișeni s-au prindut germanii și la comuna Iaral 2, care au ardeat cu soldații germani și au prindut și au ardeat în din urea sunt acum la comuna Iaral.

În noaptea trecută și dimineața au fost dezastruși și au ardeat vase de război cu armă și germani, pe lângă care Hucșeni.

Fiind acum de război și au ardeat și au prindut și au ardeat și au prindut și au prindut.

La comuna Băișeni s-au prindut în cele 3 dimineașuri s-au prindut germanii care au ardeat și vase ardeat pe lângă soldații, au ardeat și au prindut, venind din re Hucșeni cu soldații de 100 soldații și 100 ofițeri au fost acum de dezastruși la re și au prindut și au prindut prindut.

Soldații germani sunt acum prindut și au prindut și au prindut și au prindut și au prindut.

La comuna Orșeni, soldații care s-au prindut, forșati în ziua 25 august a.s. au ardeat germanii, care s-au prindut în noaptea, s-au prindut germanii 25 august a.s. de 4 soldații germani lăsați de al arde, au prindut și au prindut și au prindut și au prindut.

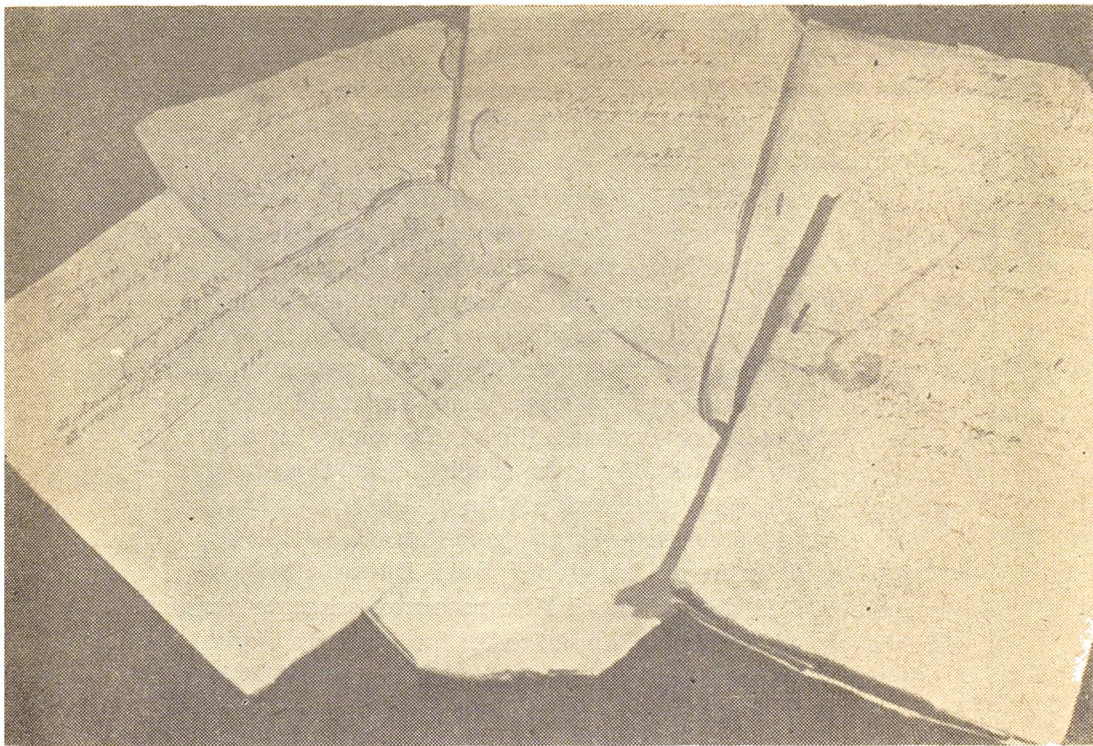
Aceste fonduri furnizează informații despre activitatea juriștilor ialomițeni care au ocupat funcții importante în ierarhia juridică ca : Barbu Slătineanu, Alecu Paladi, Ștefan Cristodorescu, Nicolae Marinescu, Anastasie Stoianescu, Constantin Nenișor, Constatntin Burada și alții.

Dintre *fondurile sanitare*, deținute de filială, cel mai important este Serviciul sanitar Ialomița. Acesta oferă informații valoroase despre activitatea spitalelor, circumscriptiilor sanitare și farmaciilor care au funcționat în județ în perioada 1883—1950.

Procese-verbale ale Consiliului județean de igienă expun situația sanitară a județului. În procesul-verbal din anul 1921, de pildă, se arată că cele mai frecvente boli, în Ialomița, erau tuberculoza, paludismul și pelagra ce făceau ravagii, mai ales, în rîndul tineretului. Rapoartele și procesele-verbale, întocmite de personalul acestui serviciu, consemnau printre altele și faptul că în anul 1934 din cele 70 386 de locuințe existente în localitățile ialomițene circa 50 364 erau construite din nuiiele și acoperite cu stuf.

Procese-verbale de inspecție prezintă starea sanitară a satelor, comunelor și orașelor ialomițene. Un proces-verbal din anul 1940 consemna că orașul Slobozia dispunea de un spital cu 15 paturi care deservea pe cei 7 836 locuitori ai orașului și pe cei din plasa Slobozia. În fiecare an orașul era inundat, ceea ce făcea ca majoritatea locuințelor să fie insalubre.

Acest fond conține, de asemenea, evidențele statistice ale stabilimentelor industriale și comerciale care au funcționat în localități, activitatea personalului sanitar, date demografice despre localități, știri privind ocupațiile locuitorilor, recensăminte cu numărul animalelor și rapoarte despre starea apei de băut și alimentația populației.

Unități arhivistice din fondurile judecătorești care vorbesc despre conflictele dintre țărani și proprietari, din perioada 1832—1848.

Fondurile școlare, aflate în depozitele filialei, oferă posibilitatea cunoașterii evoluției și dezvoltării învățămîntului ialomițean în perioada anilor 1864—1958. Revizoratul școlar, cel mai important fond de acest gen cuprinde valoroase și bogate informații privind activitatea școlilor din fiecare așezare ialomițeană, de la începutul secolului al XX-lea pînă aproape în zilele noastre.

Dările de seamă anuale ale școlilor înaintate acestui revizorat, cuprind știri despre manualele folosite în procesul de

învățământ, numărul elevilor înscriși și al celor care au absolvit, numele personalului didactic, activitatea școlară și extrașcolară a acestuia în cadrul cercurilor, căminelor culturale și băncilor populare care au existat în fiecare localitate rurală ialomițeană.

Rapoartele școlare, din perioada 1916—1918, prezintă condițiile grele în care s-a desfășurat învățământul în timpul ocupației germane. Majoritatea localurilor au fost utilizate de către trupele de ocupație, ca dormitoare sau grajduri pentru animale. Sînt menționate pagubele provocate de ocupanți bunurilor și arhivelor școlare, abuzurile față de personalul didactic. Într-un asemenea raport, pe care Revizoratul școlar îl adresa Ministerului Instrucțiunii și Cultelor, în octombrie 1917, se arăta că datorită acestor condiții, în anul școlar 1917—1918, cu toate că fuseseră înscriși la școlile din județ un număr de 12 011 elevi, frecventau regulat școala 4 321. Din cele 168 de școli existente funcționau doar 114 școli primare, încadrate cu 162 de învățători. Alte rapoarte, adresate aceluiași minister, evidențiau că învățătorii, încadrați la școlile din județ, nu au primit salariile în perioada octombrie 1916 pînă în iulie 1917, mulți dintre ei neavînd practic din ce trăi.

Procese-verbale de inspecții școlare, din perioada interbelică, furnizau informații despre starea generală a școlilor din județul Ialomița, posibilitățile materiale și financiare de care dispuneau acestea, gradul de pregătire al personalului didactic, participarea acestuia la activitățile culturale, dotarea școlilor cu biblioteci și materiale didactice etc.

Dările de seamă, rapoartele și evidențele școlare din perioada 1945—1949, furnizează informații despre campania de alfabetizare a populației. Apelul inspectoratului școlar adresat tuturor cadrelor didactice din Ialomița, în luna septembrie 1946, cerea ca „fiecare să contribuie la marea ofensivă culturală de alfabetizare a poporului cu gîndul sincer și hotărît de

a desființa analfabetismul, această ofensă națională lăsată zestre de fostele partide politice“.

Documentele din anii 1949—1952 conțin numeroase informații despre înființarea organizațiilor de pionieri și de tineret în județul nostru. Procesele-verbale din 9 noiembrie 1949, consemnau înființarea primelor detașamente de pionieri în localitățile Slobozia și Urziceni iar în anul 1951 se organizau primele unități pionierești.

Despre activitatea culturală, desfășurată în județele Ialomița și Călărași, cercetătorii pot găsi informații în fondul creat de Secția Ialomița a Ligii Culturale. Documentele evidențiază contribuția membrilor ei la acțiunea de culturalizare a populației. Au fost organizate conferințe și excursii, acțiuni pentru sărbătorirea **evenimentelor importante** din istoria patriei (Unirea Principatelor la 24 ianuarie, 100 de ani de la revoluția lui Tudor Vladimirescu).

Documentele din acest fond redau pe larg desfășurarea, la Călărași, capitala de atunci a județului Ialomița a Congresului Național al Ligii Culturale. La Congres au participat personalități marcante ale vieții politice și culturale din România dintre care amintim pe savantul Nicolae Iorga, care a prezidat lucrările congresului și a prezentat în fața unui larg auditoriu numeroase informații despre istoria județului Ialomița.

Din seria *colecțiilor*, mai importantă este cea de stare civilă (din perioada 1831—1896). Această vastă colecție păstrează actele de naștere ale unor personalități științifice și culturale : muzicianul și compozitorul Ionel Perlea ; pedagogul Apostol Culea ; scriitorul Val Petrescu ; chimistul Petre Condeescu ; folcloristul Gheorghe Neagu ; poetul Octav Sargețiu ; istoricul Mauriciu Kandel.

Documentele de stare civilă cuprind date importante pentru genealogia familiilor care au trăit în județul Ialomița.

Sociologii pot cunoaște media de vîrstă a populației în secolul al XIX-lea, numărul noilor născuți, al tinerilor căsătoriți și al celor decedați, din fiecare localitate în parte.

În *Colecția de fotografii*, păstrată, la filială, există numeroase imagini ale orașului Slobozia din perioada interbelică (străzi, imobile, aspecte generale). Se păstrează Fotografia membrilor Societății Corale „Armonia“, care a activat în Slobozia în perioada 1924—1938. Fotografiile din anii 1930—1934 prezintă aspecte ale dezvoltării stațiunii balneare Amara.

Colecția de documente foi volante, conține o parte din dosarele de judecată ale proceselor pe care locuitorii din satele Poiana, Cosîmbești și Perieți le-au purtat cu proprietarii și arendașii de moșii în perioada anilor 1832—1868.

Pe lângă fondurile arhivistice prezentate mai sus, filiala dispune de o bibliotecă cu peste 2 000 titluri, o bogată colecție de ziare și xerografii. Biblioteca documentară deține cărți vechi cu însemnări marginale. Dintre acestea amintim *Mineiul* tipărit în anul 1779, de către mitropolitul Valahiei — Grigorie ; *Evanghelia* tipărită în timpul primei domnii a lui Mihai Șuțu și un *Triodion* tipărit de Ștefan Strașimirovici, arhiepiscopul și mitropolitul Bisericii Răsăritului din Carlovăț, la tiparnița de la Pesta în anul 1798. În *Evanghelia* care aparține bisericii din satul Ciocănești (actualmente județul Călărași) există însemnările preotului satului despre desfășurarea în comuna respectivă a răscoalei din 1888.

În bibliotecă există printre altele și un *Catastih al familiei Ulescu*, proprietară a moșilor Panduri și Ulești, care cuprinde genealogia acestei familii, începînd din prima jumătate a secolului al XVIII-lea pînă la sfîrșitul secolului al XIX-lea. Sînt transcrise aici evenimentele petrecute în viața acestei familii și funcțiile pe care le-au avut unii membrii ai familiei în județul Ialomița și în București.

Cîteva numere din colecția ziarului Ialomița apărut în județ între anii 1880—1883.

Biblioteca deține o serie de lucrări și publicații referitoare la istoria județului. Monografiile din anii 1938 și 1943, anuarele din anii 1906 și 1918, rapoartele prefecturii privind starea economico-financiară a județului în perioada 1919—1930, întregesc informațiile furnizate de documente.

În biblioteca filialei se păstrează și cîteva exemplare din ziarul „Ialomița“ (a doua publicație apărută în județ după

REGISTRU STAREI CIVILE PENTRU NĂSCUȚI

1837

(Act de naștere)

Am fost înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața în urma unei declarații făcute de către părinții mei, care sunt: Stănișcă Culea în stare de căsătorie și Stănișcă Culea în stare de căsătorie, ambele profesori la școala din comuna Ștefan.

După declarația făcută de tatăl meu, Stănișcă Culea, care este înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața.

Am fost înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața în urma unei declarații făcute de către părinții mei, care sunt: Stănișcă Culea în stare de căsătorie și Stănișcă Culea în stare de căsătorie, ambele profesori la școala din comuna Ștefan.

Care am fost înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața în urma unei declarații făcute de către părinții mei, care sunt: Stănișcă Culea în stare de căsătorie și Stănișcă Culea în stare de căsătorie, ambele profesori la școala din comuna Ștefan.

Am fost înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața în urma unei declarații făcute de către părinții mei, care sunt: Stănișcă Culea în stare de căsătorie și Stănișcă Culea în stare de căsătorie, ambele profesori la școala din comuna Ștefan.

Notă
Am fost înscris în acest registru pe 18 August 1837 la ora 10 dimineața în urma unei declarații făcute de către părinții mei, care sunt: Stănișcă Culea în stare de căsătorie și Stănișcă Culea în stare de căsătorie, ambele profesori la școala din comuna Ștefan.

Actul de naștere al pedagogului Apostol Culea.

1875). Aceasta ilustrează cu date revelatoare viața socială, politică și culturală a localităților ialomițene în anii 1882—1883.

Disponînd de acest tezaur documentar privind istoria județului, arhiviștii filialei l-au valorificat științific prin forme specifice și variate.

Astfel, în mai puțin de un deceniu au fost redactate și tipărite 10 lucrări, dintre care amintim „Județul Ialomița — file de istorie“, „Fetești — 450 de ani de atestare documentară“. „Tribunalul județului Ialomița — schiță de monografie“, „C.A.P. Grindu — 30 de ani de existență“ etc. care au reușit să prezinte publicului larg și specialiștilor, numeroasele documente aflate în fondurile de arhivă, privind istoria județului Ialomița și a instituțiilor sale.

Activitatea de valorificare a documentelor a fost continuu diversificată. În afara lucrărilor menționate și a studiilor, publicate în revistele de specialitate, au fost organizate numeroase expoziții documentare și s-au prezentat multe expuneri în fața oamenilor muncii, elevilor și militarilor. Arhiviștii filialei au participat, în fiecare an, la numeroase sesiuni științifice, simpozioane, organizate de instituții de profil la care au prezentat comunicări interesante privind trecutul istoric al județului, contribuția ialomițenilor la înfăptuirea unor mari evenimente din istoria patriei, aspecte ale dezvoltării economice, sociale și culturale a județului etc.

S-a desfășurat o susținută activitate pentru cunoașterea și aplicarea legislației arhivistice (a Decretului 472/1971) de către unitățile socialiste din județul Ialomița, sarcină majoră a arhivisticii românești. Munca de îndrumare și control la organizațiile socialiste s-a desfășurat cu bune rezultate în județul Ialomița. În perioada anilor 1978—1981 s-a acordat asistență de specialitate la peste 500 de întreprinderi, instituții, școli, IAS-uri, CAP-uri și SMA-uri, din județul nostru.

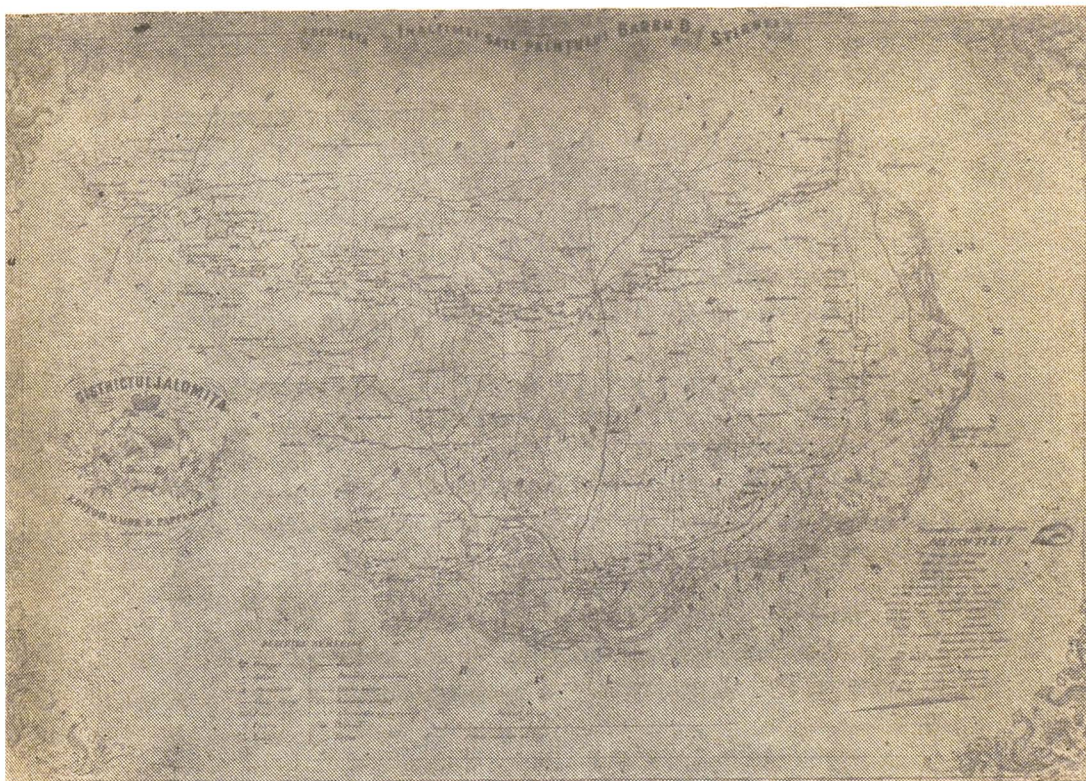
Au fost instruiți în legătură cu aplicarea legislației arhivistice peste 920 de arhivari, responsabili cu arhiva și membri ai comisiilor de selecționare.

O susținută muncă s-a depus pentru completarea bazei documentare a filialei. Astfel, s-au preluat, în anii 1979—1981, în depozitele noastre, peste 850 m.l. de arhivă creată în administrația de stat, învățământ și agricultura de stat și cooperatistă.

Totodată, filiala a achiziționat de la persoane particulare documente și fotografii care au întregit informațiile despre trecutul istoric al Ialomiței.

În desfășurarea activității sale filiala are o bună colaborare cu Comitetul județean de Cultură și Educație Socialistă, Muzeul Județean Ialomița, Inspectoratul Școlar, fiind organizate și finalizate o serie de lucrări de specialitate și expoziții. A fost organizată în colaborare cu Muzeul județean Ialomița expoziția „Însemnele heraldice — mărturii ale existenței și continuității poporului român“, cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la făurirea partidului clasei muncitoare. Arhiviștii filialei au publicat în volumele „Ialomița — studii și comunicări“ articole interesante privind istoria județului, materiale care s-au bucurat de bune aprecieri din partea specialiștilor.

Importante și semnificative acțiuni de valorificare a documentelor au fost organizate în colaborare cu Comitetul județean Ialomița al Uniunii Tineretului Comunist. Arhiviștii filialei au prezentat în fața tineretului, din întreprinderi, școli și unități agricole expuneri privind trecutul istoric al județului, semnificația unor evenimente din istoria patriei. Au fost organizate, în cinstea marilor evenimente, numeroase sesiuni și simpozioane, dintre care remarcăm pe cea din martie 1982, intitulată „60 de ani sub flamura glorioasă a Partidului Comunist Român“ dedicată aniversării a 60 de ani de la crearea U.T.C. ; simpozionul „75 de ani de la răscoala din 1907“ ; con-

Harta județului în anul 1864

curturile „Cine știe răspunde“; „File din istoria partidului clasei muncitoare“, File din cronică de luptă a U.T.C., „File din istoria județului și a municipiului capitală de județ“ care s-au bucurat de o largă adeziune și interes din partea tineretului.

Din inițiativa filialei, în anul 1980, a luat ființă în localitatea Slobozia cercul „Tinerii istorici“ în care sînt cuprinși elevi ai școlilor generale din municipiu, pasionați de istorie.

Elevii acestui cerc au participat nemijlocit la depistarea unor documente privind istoria municipiului Slobozia, la întocmirea unor lucrări de istorie locală.

Filiala a sprijinit rețeaua școlară în organizarea punctelor muzeistice și cabinetelor de științe sociale, în cadrul cărora profesorii predau lecțiile de istorie, în mod sugestiv și atractiv.

Arhiviștii filialei Arhivelor Statului — Ialomița sint angajați plenar ca în activitatea viitoare să răspundă într-o mai mare măsură cerințelor activității ideologice și științifice pentru cunoașterea trecutului istoric al județului în care se plămădește pîinea țării.

Pentru realizarea acestui deziderat este necesară intensificarea eforturilor în vederea realizării unor monografii ale localităților ialomițene. Avînd în vedere specificul agricol al județului se va urmări realizarea pentru unitățile socialiste din județ, a monografiilor acestora, prin care cei interesați pot cunoaște saltul realizat de localitățile ialomițene în cei 30 de ani de revoluție agrară. Este necesară editarea unor volume de documente privind contribuția țăranimii ialomițene la realizarea unor evenimente importante din istoria patriei, la luptele acesteia pentru libertate și progres, eliberare națională și socială.

Colectivul filialei va contribui și în viitor, cu mai multă hotărîre, la realizarea sarcinilor trasate arhivisticii, cercetării istorice, cuprinse în documentele de partid și în indicațiile secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

La filiale des Archives de l'Etat du département de Ialomița offre, par cet ouvrage, une image succincte sur l'évolution historique de ce territoire et sur la valeur des documents qu'elle conserve.

Ainsi, la première partie de l'ouvrage présente le développement historique du département, depuis les premières attestations de l'existence de l'homme en cette partie du pays le progrès enregistré par la société humaine pendant son développement, qui a eu des caractéristiques similaires aux autres territoires habités par des Roumains, au cours des régimes sociaux et économiques qu'il ont traversés.

Une seconde partie comporte un bref historique de la filiale des Archives de l'Etat du département de Ialomița, en commençant avec les premières préoccupations pour conserver les documents au XVI-ème siècle. Les réformes administratives effectuées pendant le XVIII-ème et le XIX-ème siècle contenaient aussi des dispositions pour la constitution d'archives.

Après l'année 1862, les premières dispositions apparaissent pour l'organisation et le fonctionnement des archives. En ce sens on émet plusieurs dispositions pendant la période 1905—1950.

La section des Archives de l'Etat de Ialomița a été instituée en 1951 et a connu plusieurs réorganisations, et en 1969 elle devient

la filiale des Archives de l'Etat, au siège provisoire à Călărași et depuis 1977 à Slobozia, où, en 1982, un nouvel et moderne local a été donné en utilisation et muni de dépôts, de salles d'expositions et des bureaux nécessaires au déroulement de l'activité archivistiques dans les meilleures conditions.

La troisième partie de l'ouvrage présente thématiquement la valeur du trésor documentaire conservé par la filiale des Archives de l'Etat, de Ialomița, pris en possession et inventorié pendant ses 30 années d'existence. Ainsi, la plupart des fonds, plus de 80, sont administratifs d'une grande valeur scientifique, culturelle-éducative et pratique. Les documents de ces fonds reflètent toute l'évolution administrative, économique, sociale, culturelle et politique du département de Ialomița et Călărași.

Les fonds économiques comportent des aspects du développement de l'agriculture, de l'industrie et du commerce dans le département de Ialomița sur une période de plus d'une moitié de siècle. Ils se rapportent aux catégories de propriétés qui existent dans le département, à la situation des superficies cultivées, aux productions obtenues par hectare, au nombre d'animaux, etc. L'activité commerciale pendant la période 1884—1950 peut être connue en étudiant les documents archivistiques créées par la Chambre de Commerce de Ialomița.

Les fonds judiciaires contiennent des données importantes de l'histoire sociale du département.

Les fonds sanitaires offrent des informations précieuses sur l'activité sanitaire pendant la période 1883—1950 et sur l'état de santé des habitants.

Les fonds éducationnels offrent la possibilité de connaître l'évolution de l'enseignement de Ialomița pendant la période 1864—1958.

La filiale conserve aussi des fonds et des collections de famille et personnels, une collection de documents d'état civil, une collection de photographies et de documents sur feuilles volantes.

A la fin de la micromonographie on présente les activités développées par le collectif d'archivistes en vue de la mise en valeur du

trésor documentaire conservé par la filiale, par des moyens spécifiques et variés, ainsi que d'autres genres d'activités.

L'ouvrage, par sa structure et son mode de présentation accompagné d'une riche illustration, constitue une chaleureuse invitation adressée aux spécialistes et au large public pour la connaissance et l'étude des valeurs documentaires conservées avec soin par la filiale des Archives de l'Etat, du département de Ialomița, preuves incontestables de l'ancienneté et de la continuité de la population autochtone sur ce territoire, de la bravoure et de l'héroïsme du peuple roumain, témoignés dans les luttes pour le progrès et la liberté sociale et nationale.

●

Tiparul executat la I.P. 13 „Decembrie 1918“ sub comanda 2/152

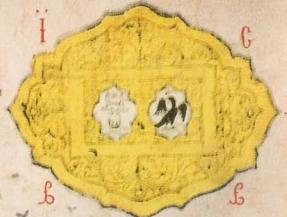

ИТ ПО БЖІО ІСА НІКОЛАЕ АЛЕКСАНДРОВСКОЕ НІНЬ

Даніє сѣмъ... (The text continues with a historical or legal document in Church Slavonic script, detailing a decree or agreement.)

НІНЬ... (The text continues with a historical or legal document in Church Slavonic script.)

ИТ ПО БЖІО ІСА НІКОЛАЕ АЛЕКСАНДРОВСКОЕ НІНЬ

Даніє сѣмъ... (The text continues with a historical or legal document in Church Slavonic script, detailing a decree or agreement.)